

Status og redegørelse vedr. brugen af midler fra Værdighedsmilliarden 2016/2017

På baggrund af finanslovsforliget 2016 har Ishøj Kommune modtaget midler til at styrke kommunens arbejde med en værdig ældrepleje. En forudsætning for tildeling af midlerne var, at der skulle udarbejdes en værdighedspolitik, der forholdte sig til temaerne: Livskvalitet; Selvbestemmelse; Kvalitet, sammenhæng og faglighed i plejen; Mad og Ernæring samt En værdig død. Denne politik blev godkendt på Byrådsmødet d. 21.06.2016, sammen med redegørelsen vedr. brugen af midlerne fra Værdighedsmilliarden. Denne redegørelse indeholder følgende fem tiltag, som midlerne fra Værdighedsmilliarden er blevet fordelt imellem i 2016:

- Udvidelse af klippekortsordning til hjemmehjælpsmodtagere
- Udvidelse af det eksisterende aktivitetscenter for borgere med anden etnisk baggrund
- Ældres Netværk – etablering af sorggrupper
- Afprøvning og ibrugtagning af nye velfærdsteknologiske løsninger
- Kompetenceudvikling mv. i forbindelse med implementering af den nye værdighedspolitik samt udmøntning af analyse af plejehjemsområdet foretaget af den af Byrådet nedsatte arbejdsgruppe på plejeboligområdet

I nedenstående følger en status for, hvad der er arbejdet med indenfor de fem tiltag i 2016, samt en redegørelse for, hvilke initiativer der foreslås at fortsætte med i 2017.

Udvidelse af klippekortsordningen til hjemmehjælpsmodtagere

Det blev besluttet at afsætte midler fra Værdighedsmilliarden til at udvide klippekortsordningen til hjemmehjælpsmodtagere. Oprindeligt var klippekortsordningen forbeholdt modtagere af plejepakke 3 og 4, men på foranledning af Værdighedsmilliarden er ordningen nu blevet udvidet til også at omfatte modtagere af plejepakke 2. Det betyder, at der for nuværende er ca. 70 mulige modtagere af klippekortsordningen. Formålet med klippekortsordningen er at give borgeren mulighed for i højere grad at deltage i aktiviteter udenfor eget hjem. Ved tildeling af klippekortsordningen kan borgeren bruge sine klip til forskellige aktiviteter sammen med en medarbejder fra hjemmeplejen. Klippekortet har 52 klip af en halv time, om året, og det er borgeren, der bestemmer hvilken aktivitet klippene skal bruges på samt hvor mange klip, der skal bruges på aktiviteten. Aktiviteterne kan eksempelvis være ledsagelse til arrangementer såsom kommunens julefest for pensionister, juleindkøb, besøg på kirkegården, besøg på aktivitetscentrene i kommunen osv. På den måde er det hensigten, at borgeren oplever en større frihed til at komme ud af eget hjem, og ufrivillig social isolation undgås. Klippekortet er et supplement til plejepakken, da klippene i højere grad end plejepakken giver borgeren mulighed for selv at vælge, hvilke aktiviteter vedkommende ønsker. Udvidelsen af klippekortsordninger er derfor i særdeleshed medvirkende til at styrke arbejdet med Værdighedspolitikens fokus på ret til selvbestemmelse for flere borgere end tidligere.

Modtagere af plejepakke 2 modtager ikke ligeså meget hjælp og støtte som modtagere af plejepakke 3 og 4, og vil derfor forventeligt have større udbytte af klippekortsordningen, da de særligt kan drage nytte af de ekstra tilbud omkring aktiviteter udenfor hjemmet. Pr. 4.

kvartal 2016 er der afsendt et brev til alle modtagere af plejepakke 2, med tilbud om klippekortsordningen. Udvidelsen af klippekortsordning er således i gang, og der skal i 2017 arbejdes videre med forankringen af ordningen med henblik på at udbrede ordningen blandt mulige modtagere.

Jf. redegørelsen for 2016 foreslås det, at der i 2017 afsættes kr. 670.000 til det fortsatte arbejde med udvidelsen af klippekortsordningen. Eventuelt ubrugte klip fra 2016 foreslås overført til 2017 inklusiv midler til dækning af disse.

Udvidelse af det eksisterende aktivitetscenter for borgere med anden etnisk baggrund

På baggrund af observationer og dialog er det blevet tydeligt, at der i Ishøj Kommune er meget få borgere med anden etnisk baggrund blandt brugere af de eksisterende daghjem og aktivitetscenter. Gennem kommunikation med grupper af ældre borgere med anden etnisk baggrund er det blevet afklaret, at den primære årsag er at finde i de sproglige barrierer. Det blev derfor besluttet at afsætte midler fra Værdighedsmilliarden til at oprette et aktivitetscenter for ældre borgere med anden etnisk baggrund end dansk, hvor der tages højde for at nedbryde de kulturelle og sproglige barrierer.

Aktivitetscenteret er planlagt til at åbne d. 7. november 2016 i lokaler på Egely. Der er ansat to aktivitetsmedarbejdere – den ene pr. 1. november 2016 den anden pr. 1. december 2016. Begge medarbejdere har kurdisk/tyrkisk baggrund og taler derfor flere sprog, endvidere har de bred erfaring med at arbejde med integration af etniske minoriteter. Leder af aktivitetscenteret på Kærbo, Gitte Black, er ligeledes udpeget som leder for aktivitetscenteret på Egely.

Det overordnede formål med aktivitetscenteret på Egely er at nedbryde ufrivillig social isolation blandt ældre etniske minoriteter samt at udvide denne gruppes kendskab til eksisterende aktivitetstilbud i Ishøj. Det er således målet at udvalget af aktiviteter øges for denne gruppe af ældre, samt at de opnår et kendskab til livet på Kærbo, sådan at overgangen til plejebolig ikke opleves så markant, som den ofte gør i dag. Hensigten med aktivitetscenteret på Egely er at skabe et inddragende miljø, hvor aktiviteterne tager udgangspunkt i brugernes egne interesser, så de føler sig inddraget og oplever et medejerskab. Det forventes, at der vil være aktiviteter indenfor blandt andet håndarbejde og madlavning, og derudover vil der være fællesarrangementer med Kærbo. Aktivitetscenterets åbningstid bliver alle hverdage fra kl. 9.00-15.00.

I løbet af 2017 skal der arbejdes på, at aktivitetscenteret får opbygget en fast brugergruppe og fortsat får udbygget netværket, således at kendskabet til aktivitetscenteret udvides.

Jf. redegørelsen for 2016 foreslås det, at der i 2017 afsættes kr. 800.000 til aflønning af to medarbejdere á 30 timer ugentligt samt til udgifter i forbindelse med ledelse, vikardækning, rengøring samt diverse udgifter.

Ældres netværk – etablering af sorggrupper

Gennem erfaringer gjort i Ældres Netværk¹ tegnede der sig et behov blandt ældre borgere i Ishøj Kommune for at modtage støtte i nogle af de svære overgange i livet – eksempelvis ved afsked med arbejdsmarkedet, tab af ægtefælle o. lign. Det blev derfor besluttet at afsætte midler fra Værdighedsmilliarden til en udvidelse af Ældres Netværk, herunder initiativer til at støtte i overgangen mellem forskellige livsfaser. Der lægges ud med at fokusere på mennesker, der er blevet alene grundet dødsfald. Dette for at skabe et rum, hvor man kan møde andre ligestillede og bearbejde den sorg, man måtte opleve, samt i videst mulig omfang at undgå ufrivillig social isolation. Dette netværk har nu fået navnet: Netværk for folk, der har mistet.

I forbindelse med oprettelsen af netværket blev der i begyndelsen af september 2016 ansat en projektmedarbejder, som blandt andet skal stå for at koordinere og planlægge tiltag omkring netværket. Medarbejderen har siden ansættelse stået for afholdelse af et borgermøde, hvor ca. 25 personer deltog og bidrog til konceptudvikling. På baggrund af mødet blev der nedsat en arbejdsgruppe, der i forhold til den oprindelige arbejdsgruppe er blevet udvidet, da der viste sig at være bred interesse for projektet fra frivillige kræfter i Ishøj. Der er derfor nu et bredt samarbejde med repræsentanter fra kommunen, det frivillige foreningsliv i Ishøj samt en lokal præst. I oktober blev det første møde i arbejdsgruppen afholdt, hvor der blev genereret ideer til målgrupper. Her blev det besluttet at arbejde videre med forskellige målgrupper, hvoraf 'Ældre i Sorg' er den primære. Arbejdsgruppen mødes igen d. 9. november 2016.

Foruden afholdelse af møder og etablering af arbejdsgruppe arbejder projektmedarbejderen på en behovsafdækning blandt målgrupperne samt en kortlægning af, hvilke rekrutteringskanaler, der findes indenfor målgrupperne. Resultaterne fra dette arbejde vil blive effektueret i løbet af 2017. Der er desuden udarbejdet et formidlingsoverblik, der opridser hvilke forskellige kommunikationskanaler, der skal arbejdes med.

Første forløb forventes igangsat til foråret 2017. Forløbet skal løbe over 8-10 uger med et ugentligt møde. De resterende forløb forventes igangsat efter sommeren 2017.

Udover selve det administrative arbejde omkring koordineringen og planlægningen af de forskellige forløb vil der i 2017 også fortsat blive arbejdet på at afdække, hvilke øvrige behov, der eksisterer for indsatser omkring svære overgange i livet. Desuden skal der fortsat laves relationsarbejde i 2017 med henblik på, at der sker en forankring og en vedligeholdelse af de lokale kræfter.

I forbindelse med oprettelsen af det første netværksforløb for 'Ældre i Sorg', skal der udpeges en gruppeleder blandt de frivillige. Denne skal facilitere møderne i netværket, og skal derfor klædes på til opgaven gennem et kortere kursusforløb. Desuden skal projektkoordinatorerne fortsat arbejde på en kortlægning og afdækning af hvilke eksisterende rekrutteringskanaler, der findes samt hvilke administrative opgaver og økonomisk udgifter, der vil skulle afholdes i forbindelse med forløbene.

¹ Ældres netværk er et netværk, som på tværs af ansatte, frivillige og lokale kræfter i kommunen, arbejder for at styrke gode sociale netværk for ældre i Ishøj.

Jf. redegørelsen for 2016 foreslås det, at der afsættes kr. 400.000 i 2017 til fortsat drift af Netværk for folk, der har mistet. Dette dækker over aflønning af projektmedarbejder samt udgifter i forbindelse med afholdelse af diverse arrangementer.

Afprøvning og ibrugtagning af nye velfærdsteknologiske løsninger

Med udgangspunkt i Værdighedspolitikken fokus på ret til at bestemme i eget liv blev det vedtaget at afsætte midler til afprøvning og ibrugtagning af nye velfærdsteknologiske løsninger. Formålet med dette er at gøre den enkelte borger mere uafhængig af andres hjælp. Samtidig er det ønsket at sikre en mere hensigtsmæssig brug af plejepersonalets samlede resurser, således at der i videst muligt omfang kan bruges tid på nærvær og gode relationer med borgeren. På baggrund af dette er der i 2016 besluttet at afprøve følgende fem tiltag:

- Et elektrodesystem, som består af fem elektroder, der påmonteres på kroppen under selvtræning for at sikre, at borgeren udfører træningsøvelserne korrekt. Dette skal være med til at sikre frihed for borgeren til at kunne træne selv, og til at kunne træne hjemme. Der er i sensommeren 2016 indkøbt 10 enheder til en sum af kr. 250.000, og de første borgere har været igennem et forløb, hvor elektroderne er afprøvet. Det kan på baggrund af dette konstateres, at målgruppen muligvis er mere snæver end først antaget, men det er hensigten at få flere borgere til at afprøve løsningen.
- Installering af et sanserum på Torsbo plejehjem. Sanserummet bygges op vha. af en projektor, der kan projicere billeder op på væggen som panorama. På den måde kan rummet forvandles til eksempelvis en skov, et velkendt sted fra borgerens liv eller en stjerneklar nattehimmel. Sanserummet har i diverse brugertest vist sig særligt virkningsfuldt for borgere med demens, der oplever det som beroligende, stimulerende og opkvikkende. Sanserummet forventes installeret på plejehjemmet Torsbo i løbet af november/december 2016.
- Raizer lifte er en mobilløsning til at løfte en person, der er faldet. Under hele løftet fra liggende til stående har borgeren, der er faldet, hele tiden kontakt med gulvet. Løftebevægelsen er jævn og skånsom og som ekstra sikkerhed er løftestolen udstyret med sikkerhedssele. På den måde oplever borgeren en tryghed og sikkerhed i løftet. Løftestolen er let at samle og kan nemt betjenes af én person. Hjemmeplejen har i anden sammenhæng afprøvet stolen med stor succes, og der er i 2016 planlagt indkøb af tre lifte, der skal fordeles mellem hjemmeplejen, plejehjemmet Torsbo og omsorgscenteret Kærbo.
- DoMyDay – Nem Kommunikation, er et hjælpemiddel målrettet lettere til middelsvært demente borgere samt borgere med erhvervet hjerneskade, som bor i eget hjem og har brug for støtte til struktur. DoMyDay indeholder en række løsninger eksempelvis kalender med oplæsning, telefon, GPS-tracker, status sms til kontaktpersoner o.a., der sikrer brugeren bedre mulighed for at mestre egen situation. Derved kan devicen være med til at give øget livskvalitet, større tryghed og mere frihed for brugeren. I løbet af november og december 2016 skal det besluttes, hvor

mange der skal bestilles, endvidere skal der udpeges en projektansvarlig og selve udrulningen skal planlægges.

- Installering og ibrugtagning af velfærdsteknologiske sensorer på plejehjemmet Torsbo og omsorgscenteret Kærbo. Sensorsystemet er et zoneregistreringssystem, der skaber bevægelsesfrihed og øget mobilitet for den enkelte beboer. Beboeren udstyres med et ur eller en halskæde, hvori der er installeret en chip. Denne chip indstilles til at udsende en alarm til plejepersonalet såfremt beboeren bevæger sig udenfor den zone, som beboeren kan færdes i på sikker vis. På denne måde kan det sikres, at beboeren ikke bevæger sig ud på eksempelvis parkeringspladsen eller i kælderen, men samtidig har beboeren fri mulighed for at bevæge sig ud i eksempelvis haven. Da systemet er en stor udgift, skal det fortsat besluttes, hvordan fordelingen bliver, men der bliver tale om en tredeling mellem de tildelte midler fra Værdighedsmilliarden 2016, 2017 samt en egenbetaling fra plejehjemmenes eget budget. Der vil være tale om en opkvalificering af det eksisterende system på Kærbo og en nyinstallering på Torsbo.

I 2017 vil der fortsat blive arbejdet på de fem tiltag, som er startet op i 2016, da de alle forløber over længere tid. Endvidere vil der fortsat arbejdes på afsøgning af yderligere tiltag til udrulning i 2017. Fokus for dette vil ligesom i 2016 være velfærdsteknologiske løsninger, der skaber selvbestemmelse, frihed og livskvalitet for borgeren.

Jf. redegørelsen for 2016 foreslås det, at puljen for 2017 udgør kr. 500.000 til fortsat afprøvning og ibrugtagning af velfærdsteknologiske løsninger.

Kompetenceudvikling mv. og nye initiativer som følge af værdighedspolitikken og plejehjemsanalysen

Med Værdighedspolitikken fokus på nye rettigheder opstod et behov for nytænkning på en række områder herunder eksempelvis, hvordan Ishøj Kommune på bedste vis kan understøtte borgerens ret til selvbestemmelse, fællesskab og livskvalitet. Siden slut juni 2016 har kommunen derfor indgået et samarbejde med konsulentfirmaet Resonans, og i et tæt samarbejde er der igangsat et kompetenceudviklingsforløb for medarbejdere på ældreområdet, der hedder, 'Det gode og værdige ældre liv'. Forløbet er et innovationsforløb, der skal sikre udvikling i arbejdet med ældre borgere i Ishøj og deres ret til at leve livet hele livet. I forbindelse med forløbet har Resonans udført et kortere feltarbejde på både plejehjemmet Torsbo, omsorgscenteret Kærbo samt i hjemmeplejen. Derudover har de foretaget en række interview blandt medarbejdere på plejehjemmene, i hjemmeplejen, på træningsområdet samt i administrationen. Herudover er der afholdt interview med frivillige og lokale på ældreområdet samt pårørende og beboere på plejehjemmene. På baggrund af den indsamlede data blev der udvalgt fire spor, som ligger til grund for det videre arbejde. Disse fire er:

- Tværgående samarbejde
- Det fysiske rum
- De nære relationer
- Flere fællesskaber

D. 4. oktober 2016 var ca. 250 medarbejdere, frivillige på ældreområdet, de ældre selv og deres pårørende samlet i Ishøj Idræts- og Fritidscenter til et opstartende arrangement, hvor der på tværs af deltagergrupperne blev arbejdet i de fire spor. Her blev der diskuteret, hvilke udfordringer samt hvilke potentialer, der ligger i arbejdet med de fire spor. Derudover blev der fokuseret på, hvilke eksisterende initiativer indenfor de forskellige områder, der fungerer, og dermed har potentiale til at blive arbejdet videre med.

Det videre forløb består af fire innovationsworkshop, hvoraf den ene er afholdt d. 13. oktober 2016 og de resterende afholdes henholdsvis d. 3. november, d. 1. december og d. 15. december 2016. Til de fire workshop deltager 50 medarbejdere. Til workshoppen d. 3. november inddrages desuden diverse eksterne interessenter og aktører med henblik på at få deres input til de forskellige tiltag. Dette gøres for at opnå en samskabelsesproces, hvor der arbejdes på at finde de mest holistiske og holdbare løsninger, der kan skabe gode og værdige ældre i Ishøj. Imellem de fire workshop skal medarbejderne arbejde med forskellige miniekspirer og metoder i deres hverdagspraksis. I forbindelse med forløbet er der oprettet en Facebook side kaldet 'Det gode og værdige ældre i Ishøj', som bruges til at videndele og kommunikere om forløbet både internt og eksternt.

Som en del af innovationsforløbet afvikles ligeledes et ledelsesforløb for ledere og udvalgte nøglepersoner i Ældre og Rehabilitering, der fokuserer på forandringsledelse, forandringskommunikation og samskabelse. I den forbindelse blev der i oktober 2016 afholdt et todages seminar for i alt 20 ledere og nøglepersoner og der vil være opfølgende møder henover resten af 2016.

Udover samarbejdet med Resonans er der også indgået et samarbejde med designvirksomheden DesignCure. Dette samarbejde bygger i høj grad på de anbefalinger, der kom frem i plejehjemsanalysen, der peger på vigtigheden af at arbejde med og udvikle indretningen og rammerne på plejehjemmene med særligt fokus på de demente borgere. En konsulent fra DesignCure følger kompetenceudviklingsforløbet og vil på baggrund af dette udarbejde anbefalinger til plejehjemmet Torsbo og omsorgscenteret Kærbo. Disse anbefalinger vil foreligge efter afslutningen medio december 2016.

Endelig har kommunen sideløbende med innovationsforløbet indgået et samarbejde med Center for Sund Aldring (CESA) under Københavns Universitet, der skal lave en undersøgelse af brud og samspil på ældreområdet i Ishøj med fokus på samskabelseskultur og metoder. Dette forløb er delvist finansieret af midler fra Værdighedsmilliarden.

Hele kompetenceudviklingsforløbet afsluttes midt december 2016, hvorefter der fra Resonans' side bliver fremlagt en afrapportering med et overblik over, hvad der er blevet arbejdet med, hvad der virkede, og dermed hvad der fortsat skal arbejdes med. Resultaterne fra hele innovationsforløbet vil blive afgørende for hvilke projekter, der skal arbejdes videre med i 2017. Det vides dog på nuværende tidspunkt, at der vil være nogle indretningsmæssige projekter på baggrund af DesignCures anbefalinger.

Jf. redegørelsen for 2016 foreslås det, at der i 2017 afsættes kr. 474.000 til initiativer udsprunget af kompetenceudviklingsforløbet samt til fortsat kompetenceudvikling.

Samlet oversigt over brug af midler til udmøntning af værdighedspolitikken

Formål:	2017	2018 og fremover
Klippekortsordning	670.000 kr.	670.000 kr.
Aktivitetscenter	800.000 kr.	800.000 kr.
Ældres Netværk	400.000 kr.	400.000 kr.
Velfærdsteknologi	500.000 kr.	500.000 kr.
Kompetenceudvikling mv.	474.000 kr.	474.0 .

Ovenstående beløb er i 2016 niveau.

Evaluering af initiativerne

Jf. redegørelsen for 2016 foreslås det fortsat, at der foretages en årlig evaluering af ovenstående initiativer i forbindelse med aflæggelse af regnskab til staten d. 1. april 2017.